

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11480

Tarih : 15.04.2025

27233

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hasta Mahpuslara Özgürlük İnisiyatifi'nin 553'üncü hafta eyleminde kamuoyuna duyurduğu üzere, Elâzığ 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Emin Aladağ, ağır sağlık sorunları ile yaşam mücadelesi vermektedir. Emin Aladağ, 1993 yılında gözaltına alındığı sırada maruz kaldığı iddia edilen ağır işkenceler sonucunda sağ kolu ve sol bacağına lif kopmaları meydana gelmiştir. 1998 yılında tahliye edilmiş, ancak müebbet hapis cezasının onanması üzerine 2000 yılında yeniden cezaevine konulmuş ve o tarihten bu yana, 25 yılı aşkın süredir farklı cezaevlerinde tutulmaktadır.

Cezaevinde kaldığı süreçte tedavileri sistemli biçimde ihmal edilmiştir. Zamanında yapılmayan ameliyatlar, ağrı kesicilerle geçiştirilen sağlık sorunları ve dış tedavi başvurularının reddi, Aladağ'ın bugün bastonla dahi zor yürüyen, kısmi felçli bir mahpus haline gelmesine neden olmuştur. 2024 yılı içinde felç geçirdiği, sağ tarafının büyük oranda işlevsiz hale geldiği, her iki kolu ve bacağına ciddi hareket kaybı yaşadığı, ailesi ve avukatları tarafından raporlanmıştır.

Bütün bu sağlık durumuna rağmen hasta mahpus Emin Aladağ'a verilen %87 oranında ağır engelli raporu, tahliyesi için yeterli görülmemiştir. Kendi başına ihtiyaçlarını karşılayamayan, kişisel bakımını dahi yapamayan, ağır fitiklar, kalça ve omurga kireçlenmeleri, bel kayması gibi ileri evre rahatsızlıklarla yaşayan bir mahpusun cezaevi koşullarında tutulması, yaşam hakkının doğrudan ihlali anlamına gelmektedir.

Ülkenin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi, İşkencenin Önlenmesi Avrupa Komitesi (CPT) kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları, cezaevi koşullarında sağlık hizmetine erişemeyen, hayati riski bulunan kişilerin infazlarının ertelenmesini ve insan onuruna uygun biçimde tedaviye erişimlerinin sağlanmasını zorunlu kılmaktadır. Ancak uygulamada bu ilkeler, cezaevlerinde görmezden gelinmektedir.

Hasta mahpus Emin Aladağ'ın durumu, cezaevlerinde sağlık hakkı ihlallerinin yaşam hakkını tehdit edecek düzeye ulaştığını gözler önüne sermektedir. Bu nedenle, hasta mahpuslara yönelik sistematik hak ihlallerinin tespiti, cezaevi koşullarında yaşamını sürdüremeyecek durumda olan mahpusların serbest bırakılması, Adli Tıp Kurumu raporlarının bağımsız, tarafsız ve insan

hakları temelli şekilde yeniden değerlendirilmesi ve kalıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla, Bakanlığınız tarafından hasta mahpus Emin Aladağ'ın tahliye edilmesi için gerekli girişimlerde bulunulması ve bu konuda kapsamlı bir çalışma başlatılması hayati önemdedir.

Bu bağlamda;

1. Hasta mahpus Emin Aladağ'ın cezaevi sağlık birimleri tarafından düzenli olarak muayene edildiğine dair herhangi bir kayıt var mıdır? Son bir yıl içinde kaç kez sağlık kuruluşuna sevk edilmiştir?
2. Hasta mahpus Emin Aladağ'ın yüzde 87 oranında "ağır engelli" raporu bulunmasına rağmen neden serbest bırakılmadığına ilişkin Adalet Bakanlığı tarafından yapılmış herhangi bir açıklama var mıdır? Bu karar hangi yasal veya idari gerekçelere dayandırılmaktadır? Aladağ'ın sağlık durumu dikkate alındığında, yaşamını cezaevi koşullarında sürdüremeyecek durumda olması göz önünde bulundurularak tahliye edilmesi için Bakanlığınız tarafından gerekli girişimlerde bulunulacak mıdır?
3. Cezaevlerinde yaşamını tek başına sürdüremeyecek durumda olan mahpuslara ilişkin ayrı bir infaz düzenlemesi yapılması planlanmakta mıdır?
4. Mahpus Aladağ'ın felç geçirdiği, kalça ve bel bölgesinde ciddi yapısal bozukluklar olduğu, mide, tansiyon, şeker, astım gibi kronik hastalıklarının bulunduğu sabit olmasına rağmen, neden dış tedavi başvuruları sistematik biçimde reddedilmiştir?
5. 2002-2025 yılları arasında cezaevinde bulunan diğer hasta mahpuslar arasında da engelli raporlarına rağmen tahliye edilmeyen kaç hasta mahpus bulunmaktadır?
6. Hangi koşullarda hasta mahpuslara tahliye ya da infaz erteleme hakkı tanınmaktadır? Bu süreçlerde karar alma yetkisi kimlere aittir ve hangi denetim mekanizmalarına tabidir?
7. Adli Tıp Kurumu'nun hasta mahpuslar hakkında verdiği kararların objektifliğini sağlamak ve bağımsız sağlık heyetlerinin görüşlerini dikkate almak üzere yeni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
8. Cezaevi idareleri tarafından uygulanan sağlık sevklerinin gecikmesi, hastane randevularının iptal edilmesi ve ring aracılığıyla uzun süreli sevklerin yarattığı mağduriyetler hakkında Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir inceleme var mıdır?